

Številka: 018-001/2025-9

Datum: 7. 2. 2025

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 in naslednji; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu mag. Zlate Jerman, kot predsednice senata ter Igorja Luzarja in Andraža Žvana, kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Pokrivanje dejavnosti na heliportu - operater za obdobje treh (3) let*«, na podlagi zahtevka za revizijo, ki ga je vložil vlagatelj Storitve Felle storitveno in servisno podjetje d.o.o., Francetova cesta 10, Slovenj Gradec (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Splošna bolnišnica Slovenj Gradec, Gosposvetska cesta 1, Slovenj Gradec (v nadaljevanju: naročnik), dne 7. 2. 2025

odločila:

1. Zahtevke za revizijo se zavrne.
2. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.

Obrazložitev:

Naročnik je obvestilo o naročilu male vrednosti – splošno področje na Portalu javnih naročil objavil dne 28. 11. 2024, pod št. objave JN008621/2024-SL1/01, s popravkom.

Dne 11. 12. 2024 je naročnik na Portalu javnih naročil objavil dokument »*Odločitev o oddaji javnega naročila*« z dne 11. 12. 2024 (v nadaljevanju: odločitev o oddaji naročila), s katerim je predmetno javno naročilo oddal ponudniku Prostovoljno gasilsko društvo Slovenj Gradec, Kidričeva ulica 3, Slovenj Gradec (v nadaljevanju: izbrani ponudnik), ki je oddal dopustno in glede na merilo najugodnejšo ponudbo. V zvezi s ponudbo vlagatelja je naročnik zapisal, da finančno ni dopustna, ker bistveno presega razpoložljiva finančna sredstva naročnika, in sicer za 51,68%.

Vlagatelj je zoper odločitev o oddaji naročila dne 18. 12. 2024 vložil zahtevek za revizijo (v nadaljevanju: zahtevek za revizijo), v katerem zatrjuje kršitve naročnika pri sprejemu navedene odločitve. Naročniku očita:

- zmotno ugotovljeno dejansko stanje glede izpolnjevanja razpisnih zahtev izbranega ponudnika in kršitev določb postopka;

- neustrezno obrazložitev izpodbijane odločitve glede nedopustnosti ponudbe vlagatelja – kršitev tretjega odstavka 90. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15 in naslednji; v nadaljevanju: ZJN-3);
- kršitev 91. člena ZJN-3.

Vlagatelj predlaga, da se zahtevku za revizijo ugodi in izpodbijana odločitev razveljavi; zahteva povrnitev stroškov pravnega varstva.

Naročnik je vlagatelj zahtevku za revizijo, skladno z drugim odstavkom 27. člena ZPVPJN, dne 23. 12. 2024 posredoval izbranemu ponudniku v izjasnitev po elektronski pošti. Dne 16. 1. 2025 je zahtevku za revizijo, skladno s 13.a členom ZPVPJN, izbranemu ponudniku poslala tudi Državna revizijska komisija. Izbrani ponudnik izjasnitve do navedb vlagatelja v zahtevku za revizijo ni podal.

Naročnik je z dokumentom »*Odločitev*« z dne 10. 1. 2025 zahtevku za revizijo vlagatelja zavrnil, zavrnil pa je tudi njegovo zahtevo za povrnitev stroškov pravnega varstva (v nadaljevanju: odločitev o zahtevku za revizijo). Navedbe vlagatelja zavrača.

Naročnik je dne 13. 1. 2025 Državni revizijski komisiji odstopil dokumentacijo v odločanje.

Vlagatelj se je dne 15. 1. 2025 z vlogo opredelil do navedb naročnika v odločitvi o zahtevku za revizijo, v kateri vztraja pri navedbah iz zahtevka za revizijo in pojasnjuje, zakaj se z navedbami naročnika ne strinja; zahteva povrnitev stroškov pravnega varstva (v nadaljevanju: opredelitev do navedb naročnika).

Državna revizijska komisija je vlagatelja dne 16. 1. 2025 pozvala na doplačilo takse v višini 1.116,55 EUR. Vlagatelj je takso pravočasno in pravilno doplačal, kar je izkazal s potrdilom o doplačilu takse.

Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu ter po preučitvi navedb vlagatelja in naročnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

I. glede izpolnjevanja zahtev izbranega ponudnika

Vlagatelj v zahtevku za revizijo, ob sklicevanju na prvi odstavek 1. člena Zakona o društvih (Uradni list RS, št. 64-11-UPB in naslednji; v nadaljevanju: ZDru-1), zatrjuje, da je izbrani ponudnik društvo, ki lahko, skladno s 25. členom navedenega zakona, opravlja pridobitno dejavnost pod pogoji, ki jih za opravljanje te dejavnosti določa zakon. Pridobitna dejavnost mora biti določena v temeljnem aktu in mora biti povezana z namenom in cilji, kot dopolnilna dejavnost nepridobitni dejavnosti društva ter se lahko opravlja le v obsegu, potrebnem za uresničevanje namena in ciljev, oz. za opravljanje nepridobitne dejavnosti.

Vlagatelj ob sklicevanju na izpodbijano odločitev navaja, da naročnik (upoštevaje tretji odstavek 47. člena ZJN-3) ni preverjal, ali je predmet javnega naročila (»pokrivanje dejavnosti na heliportu – operater za obdobje treh (3) let«) dejavnost, ki je kot pridobitna določena v temeljnem aktu izbranega ponudnika. Vlagatelj zatrjuje, da ni in predlaga, da se od izbranega ponudnika pridobi temeljni akt, saj v javnih evidencah ni dostopen.

Vlagatelj dalje zatrjuje, da izbrani ponudnik ne izpolnjuje zahtev naročnika, da mora imeti ponudnik zagotovljen strokovno usposobljen kader, tj. pet usposobljenih operaterjev, ki izpolnjujejo pogoje razpisa in so vpisani v evidenci opravljenih tečajev pri CCA. Vlagatelj zatrjuje, da dva operaterja (L.K. in A.V.) nimata soglasja matičnega društva PDG Radlje ob Dravi za

sodelovanje pri izbranem ponudniku (s tem v zvezi prilaga sklep PGD Radlje ob Dravi z dne 6. 12. 2024), en operater (A.Š.) pa zaradi obstoja morebitnega konflikta interesov pri izvajanju dežurstev kot gasilec/operater heliporta na bolnišničnem heliportu naročnika ne bo več sodeloval (s tem v zvezi prilaga elektronsko sporočilo z dne 2. 2. 2024). Vlagatelj ne ve zagotovo, ali je izbrani ponudnik v ponudbi navedel osebo A.Š., je pa prepričan, da je navedel osebi L.K. in A.V. Vlagatelj zatrjuje, da izbrani ponudnik, po tem, ko je bil seznanjen, da navedeni osebi ustreznega soglasja nimata, ponudbe ni dopolnil z morebitnim drugim kadrom. Čeprav navaja, da naročniku kršitve tretjega odstavka 47. člena ZJN-3 ni mogoče očitati, poudarja, da je bil naročnik z navedenimi dokazili seznanjen še pred sprejemom izpodbijane odločitve. Vlagatelj je izkazal, da za najmanj dva operaterja obstojijo omejitve za sodelovanje na javnem naročilu, zaradi česar izbrani ponudnik obravnavanega pogoja ne izpolnjuje. Z označitvijo njegove ponudbe kot dopustne in njenim sprejemom je naročnik po zatrjevanju vlagatelja ravnal v nasprotju s III. točko razpisne dokumentacije in v nasprotju s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 v povezavi z 29. točko prvega odstavka 2. člena ZJN-3 (s tem v zvezi vlagatelj izpostavlja odločitvi Državne revizijske komisije v zadevah št. 018-043/2023 in 018-142/2023).

Naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo, ob sklicevanju na 1. člen ZDru-1, navaja, da lahko gasilsko društvo opravlja pridobitno dejavnost, vendar je le-ta dopolnilna; da je določena v temeljnem aktu in da se opravlja v obsegu, potrebnem za uresničevanje namena in ciljev društva. Naročnik navaja, da z izbranim ponudnikom poslovno že sodeluje in da dvomov glede urejenosti njihove pridobitne dejavnosti ni imel. Po vpogledu v statut, ki ga je pridobil od izbranega ponudnika, je naročnik ugotovil, da namene in cilje delovanja društva določata 6. in 7. člen, dejavnosti in naloge društva pa 8. do 11. člen. Naročnik je vpogledal tudi v Zakon o gasilstvu (Uradni list RS, št. 71/1993 in naslednji; v nadaljevanju: ZGas), ki v 20. členu določa, da je ena izmed nalog prostovoljnega gasilskega društva »izvajanje operativnih nalog gasilstva in nalog zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah«. Navedeno nalogo določa kot dejavnost, nalogo, namen in cilj delovanja tudi statut izbranega ponudnika. Naročnik poudarja, da je pokrivanje dejavnosti na heliportu v skladu z nameni in cilji gasilskega društva, saj je ta dejavnost v podporo osnovnemu poslanstvu društva, tj. zaščiti in reševanju življenj ter premoženja. Izpostavlja tudi 11. člen statuta glede dopolnilnih dejavnosti. Iz previdnosti je naročnik vpogledal tudi v letno poročilo izbranega ponudnika za leto 2023 (na AJPES) in ugotovil, da društvo ustvarja prihodke iz pridobitne dejavnosti na podlagi izstavljenih računov naročnikom gasilskih društev. Naročnik navaja, da bo statut izbranega ponudnika Državni revizijski komisiji odstopil v skladu s 53. členom ZPVPJN.

Glede očitka, da izbrani ponudnik ne izpolnjuje zahteve glede zagotavljanja strokovno usposobljenega kadra, naročnik pojasnjuje, da je bil dne 7. 12. 2024 seznanjen z omejitvami glede sodelovanja oseb L.K., A.V. in A.Š. in da je vlagateljevo predpostavlanje zmotno. Navaja, da je izbrani ponudnik v ponudbi predložil zahtevana dokazila za pet oseb, pri čemer se nobeno dokazilo ne glasi na ime in priimek prej navedenih oseb.

Vlagatelj v opredelitvi do navedb naročnika navaja, da naročnikovo sklicevanje na preteklo sodelovanje z izbranim ponudnikom in vpogled v njegov statut ni utemeljeno, saj naročnik ni navedel, v kateri dejavnosti z izbranim ponudnikom že sodeluje. Četudi dejavnost, ki jo izbrani ponudnik že opravlja za naročnika, morebiti ustreza pogojem iz 25. člena ZDru-1, to a priori ne pomeni, da tudi dejavnost na heliportu predstavlja dejavnost, ki je v statutu izbranega ponudnika opredeljena kot pridobitna dejavnost, ki jo izbrani ponudnik lahko opravlja. Posledično je, po mnenju vlagatelja, neutemeljeno tudi sklicevanje naročnika na vpogled v javne evidence AJPES, iz katerih je razvidno, da izbrani ponudnik ustvarja prihodke iz pridobitne dejavnosti, saj hkrati ni razvidno tudi, da bi izbrani ponudnik te prihodke ustvaril iz iste pridobitne dejavnosti, kot je predmet javnega naročila oz. ni razvidno, na podlagi katere pridobitne dejavnosti je ustvaril prihodke ter ali je takšna dejavnost ustrezno opredeljena tudi v njegovem statutu.

Vlagatelj v zvezi s sklicevanjem naročnika na statut izbranega ponudnika navaja, da naročnik ni pojasnil, kaj iz statuta izhaja in ga k odločitvi o zahtevku za revizijo tudi ni priložil, zato se vlagatelj do njega ne more opredeliti. Sklicevanje naročnika na ZGas označuje za neutemeljeno, saj pogoje za opravljanje pridobitne dejavnosti društev določa ZDru-1. Ker statut za društvo predstavlja zavezujočo pravno ureditev njegovega delovanja in poslovanja, mora biti način opravljanja pridobitne dejavnosti v njem opredeljen (s tem v zvezi vlagatelj izpostavlja več sodb Upravnega sodišča Republike Slovenije). Vztraja, da mora društvo pridobitno dejavnost opredeliti v statutu.

Vlagatelj navaja, da se do pravilnosti navedb naročnika o tem, da izbrani ponudnik zagotavlja strokovno usposobljen kader ne more opredeliti, ker s ponudbeno dokumentacijo izbranega ponudnika ni seznanjen.

Vlagateljeve navedbe je potrebno presojati z vidika 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3, skladno s katero je dopustna tista ponudba, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika.

V skladu s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 naročnik odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji: a) ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in b) ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3 in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena.

ZJN-3 določa, da lahko naročnik gospodarskim subjektom določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se lahko nanašajo tudi na ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti (prvi odstavek 76. člena ZJN-3). Naročnik lahko v postopek javnega naročanja vključi le tiste zahteve, ki so potrebne za zagotovitev, da ima ponudnik ustrezne pravne in finančne zmogljivosti ter tehnične in strokovne sposobnosti za izvedbo javnega naročila, ki se oddaja. Vse zahteve morajo biti povezane in sorazmerne s predmetom javnega naročila (drugi odstavek 76. člena ZJN-3).

Naročnik lahko glede ustreznosti za opravljanje poklicne dejavnosti od gospodarskih subjektov zahteva, da so vpisani v enega od poklicnih ali poslovnih registrov, ki se vodijo v državi članici, v kateri ima gospodarski subjekt sedež (prva poved tretjega odstavka 76. člena ZJN-3).

Glede tehnične in strokovne sposobnosti lahko naročnik določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter izkušnje za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti (prva poved desetega odstavka 76. člena ZJN-3).

V postopku oddaje naročila male vrednosti lahko naročnik, skladno s tretjim odstavkom 47. člena ZJN-3, zahteva, da ponudnik izkaže izpolnjevanje vseh zahtev naročnika z ESPD ali drugo lastno izjavo. Naročniku, ne glede na drugi odstavek 89. člena ZJN-3, v postopku naročila male vrednosti ni treba preveriti obstoja in vsebine navedb v ponudbi, razen če dvomi o resničnosti ponudnikovih izjav v ESPD.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo najprej zatrjuje, da izbrani ponudnik dejavnosti, ki je predmet javnega naročila, kot pridobitne nima določene v svojem temeljnem aktu, zato ne izpolnjuje naročnikove zahteve iz podtočke A. *Sposobnost za opravljanje poklicne dejavnosti točke Pogoji za sodelovanje* poglavja II. *Navodila ponudnikom za izdelavo ponudbe* v dokumentu *Razpisna dokumentacija* (v nadaljevanju: točka A dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila).

Naročnik je v točki A dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila določil:

»1. Vpis v poslovni register: ponudnik je registriran za opravljanje dejavnosti, ki je predmet tega javnega naročila.

(ponudnik mora izpolnjevati pogoj za svoj del posla)

Dokazilo: OBR-4«.

V obrazcu OBR-4 je naročnik pripravil izjavo, s podpisom katere ponudnik izjavlja, da izpolnjuje *»pogoje v okviru objavljenega razpisa«.*

Po vpogledu v ponudbo izbranega ponudnika Državna revizijska komisija ugotavlja, da je izbrani ponudnik oddal samostojno ponudbo (obrazec OBR-1), del katere je izpolnjen obrazec OBR-4, v katerem izbrani ponudnik med drugim izjavlja *»7. Vpisani smo v poslovni register: ponudnik je registriran za opravljanje dejavnosti, ki je predmet tega javnega naročila«.*

Kot izhaja iz predhodno navedenega, je naročnik v točki A dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila zahteval, da je ponudnik *»registriran za opravljanje dejavnosti, ki je predmet tega javnega naročila«.* Pri tem naročnik niti v navedeni točki niti v drugih delih dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ni morebiti konkretnije določil, katera dejavnost po Standardni klasifikaciji dejavnosti (SKD), ki je obvezen nacionalni standard, ki se uporablja za določanje dejavnosti in za razvrščanje poslovnih subjektov in njihovih delov za potrebe različnih uradnih in drugih administrativnih podatkovnih zbirk ter za potrebe statistike in analitike v državi in na mednarodni ravni (2. in 3. člen Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti, Uradni list RS, št. 69/07 s sprem., veljavne na dan pošiljanja predmetnega obvestila o javnem naročilu v objavo), ustreza obravnavanemu predmetu javnega naročila (*»pokrivanje dejavnosti na heliportu - operater za obdobje treh (3) let«*), da bi lahko bila relevantna za presojo izpolnjevanja navedene zahteve.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da Zakon o poslovnem registru Slovenije (Uradni list RS, št. 49/06 s sprem.; v nadaljevanju: ZPRS-1) v prvem odstavku 10. člena določa, da poslovni subjekti prijavi za vpis v poslovni register predložijo podatke, zahtevane v prvem odstavku 8. člena ZPRS-1, med drugim *»glavno dejavnost po uredbi, ki določa standardno klasifikacijo dejavnosti«* in *»druge dejavnosti poleg glavne dejavnosti, določene v aktu o ustanovitvi subjekta, ki jih subjekt dejansko opravlja in pomenijo pomemben del njegovega poslovanja«.* Ker je izbrani ponudnik organiziran v pravno organizacijski obliki društva, o čemer se je Državna revizijska komisija prepričala z vpogledom v Poslovni register Republike Slovenije, zanj (kot pravilno izpostavlja vlagatelj), skladno s prvim odstavkom 25. člena ZDru-1 in z drugim odstavkom 9. člena v povezavi s prvim odstavkom istega člena ZDru-1 velja, da mora dejavnost, v kolikor jo opravlja kot pridobitno, opredeliti v temeljnem aktu v skladu s predpisi, ki urejajo standardno klasifikacijo dejavnosti.

Državna revizijska komisija je že v svojih številnih odločitvah zapisala (prim. npr. odločitve v zadevah št. 018-110/2018, 018-032/2021, 018-017/2023, 018-062/2024), da je zahtevak za revizijo namenjen zatrjevanju kršitev, ki naj bi jih v postopku oddaje javnega naročila domnevno storil naročnik, v ta namen pa ZPVPJN od vlagatelja zahteva aktivno vlogo pri navajanju dejstev in predlaganju dokazov. Ker so v drugem odstavku 15. člena ZPVPJN taksativno naštetje zgolj

obvezne sestavine zahtevka za revizijo, je potrebno zahteve v zvezi z zatrjevanjem kršitev in dejstev ter v zvezi z njihovim dokazovanjem poiskati v Zakonu o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/99 in naslednji; v nadaljevanju: ZPP), katerega določbe se na podlagi prvega odstavka 13. člena ZPVPJN v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku uporabljajo glede vprašanj, ki jih ZPVPJN ne ureja. Iz določb 7. in 212. člena ZPP izhaja t.i. trditveno-dokazno breme, ki pomeni dolžnost tožnika, da jasno, določno in konkretno navede dejstva, na katera opira tožbeni zahtev (trditveno breme) in zanje predlaga dokaze, ki naj resničnost zatrjevanih dejstev potrdijo (dokazno breme). Da bi torej vlagatelj z zahtevkom za revizijo uspel, mora kršitev zatrjevati tako, da jasno, določno in konkretizirano navede vsa dejstva, ki kažejo na določeno nezakonitost, ter predlagati dokaze, ki bodo ta dejstva dokazala.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj zahtevanega trditvenega bremena v konkretnem primeru ni izpolnil. Vlagatelj, ki zatrjuje, da izbrani ponudnik v temeljnem aktu kot pridobitne nima določene dejavnosti, ki je predmet javnega naročila in da posledično naročnik ni ravnal pravilno, ko je ugotovil, da izbrani ponudnik izpolnjuje zahtevo iz točke A dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, namreč v zahtevku za revizijo jasno, določno in konkretno ne navede, zaradi odsotnosti katere konkretne dejavnosti po SKD kot pridobitne v temeljnem aktu, glede na vsebino točke A dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, izbrani ponudnik zahteve naročnika ne izpolnjuje. Vlagatelj se le pavšalno sklicuje na naziv predmeta javnega naročila, kot ga je določil naročnik (»pokrivanje dejavnosti na heliportu – operater za obdobje treh (3) let«), dejavnosti po SKD, ki naj bi jih izbrani ponudnik moral imeti opredeljene kot pridobitno v svojem temeljnem aktu, pa ne navede. Vlagatelj nobene dejavnosti po SKD konkretizirano ne izpostavi niti glede na aktivnosti, katerih izvedbo je naročnik predvidel v okviru predmeta javnega naročila in jih določil v poglavju III. Tehnične specifikacije predmeta javnega naročila v dokumentu Razpisna dokumentacija (v nadaljevanju: poglavje III dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila), npr. vsakodnevna priprava heliporta, organizacija gasilskih vaj, odzivnost operaterja, izvajanje del ob priletu helikopterja. Prav tako vlagatelj konkretizirano ne navede nobene druge dejavnosti po SKD, za katero meni, da bi jo moral, glede na naročnikovo vsebinsko opredelitev zahteve iz točke A dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, imeti izbrani ponudnik kot pridobitno določeno v svojem temeljnem aktu, pa je nima. Upošteva navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v obravnavanem delu ni podal ustrezne dejstvene podlage oz. ni navedel pravno relevantnih dejstev, ki bi omogočala presojo in zaključek o tem, da izbrani ponudnik v temeljnem aktu kot pridobitne nima določene dejavnosti, ki je predmet javnega naročila in da naročnik ni ravnal pravilno, ko je ugotovil, da izbrani ponudnik izpolnjuje zahtevo iz točke A dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Ker je konkretizirano zatrjevanje dejstev predpostavka, ki mora biti izpolnjena, da se dokazovanje sploh izvede, tega pa vlagatelj ni zmogel, je Državna revizijska komisija iz tega razloga kot nepotrebnega zavrnila njegov dokazni predlog za pridobitev temeljnega akta izbranega ponudnika. V posledici navedenega se za brezpredmetne izkažejo tudi z obravnavanim očitkom povezane navedbe (in predlagani dokazi) naročnika, zato se Državna revizijska komisija do njih ni opredeljevala.

Glede na očitke vlagatelja, da naročnik v izpostavljenem delu ni preveril ponudbe izbranega ponudnika, Državna revizijska komisija pojasnjuje, kot že navedeno, da naročnik predmetno javno naročilo oddaja po postopku oddaje naročila male vrednosti, v katerem mu, v skladu s tretjim odstavkom 47. člena ZJN-3, obstoja in vsebine navedb v ponudbi ni treba preveriti, razen če dvomi o resničnosti ponudnikovih izjav. Glede na navedeno in upošteva dejstvo, da vlagatelj obstoja okoliščin, ki bi kazale na dvom o resničnosti navedb v ponudbi izbranega ponudnika ni uspel izkazati, saj niti ni konkretno zatrjeval, katere dejavnosti bi izbrani ponudnik moral imeti opredeljene kot pridobitne v svojem temeljnem aktu, da bi naročnik v zvezi s tem preveril njegove izjave, Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročniku kršitve določb ZJN-3 s tem v zvezi ni mogoče očitati.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje tudi, da pri operaterjih izbranega ponudnika (L.K., A.V. oz. A.Š.) obstajajo omejitve, zaradi katerih z izbranim ponudnikom na predmetnem javnem naročilu ne morejo sodelovati, posledično pa izbrani ponudnik ne izpolnjuje zahteve naročnika iz poglavja III dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila.

Naročnik je v poglavju III dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila določil:

»Ponudnik mora imeti zagotovljen strokovno usposobljen kader, ustrezno opremo [...], ki mu omogočajo izpolnitev prevzetih obveznosti po predmetnem naročilu.

Kadrovski pogoji za osebo, ki bo opravljala delo na heliportu:

- [...]
- *ponudnik mora predložiti vsaj 5 dokazil (certifikatov) o usposobljenosti operaterjev s strani CCA.«*

Dokazilo: OBR-11 izjava ponudnika o izpolnjevanju pogojev naročnika«.

V odgovor na očitek vlagatelja naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo navaja, da je izbrani ponudnik v ponudbi predložil zahtevana dokazila za pet oseb, pri čemer se nobeno dokazilo ne glasi na ime in priimek oseb, ki jih v zahtevku za revizijo izpostavlja vlagatelj. V ponudbo izbranega ponudnika je vpogledala tudi Državna revizijska komisija. Ugotavlja, kot pravilno navaja že naročnik, da je izbrani ponudnik v ponudbi poimensko navedel pet oseb, s čemer v zvezi je predložil lastno izjavo *»Seznam kadra, ki bo opravljal predmetno storitev«* in predložil več dokazil ter da nobena od oseb, navedena v ponudbi izbranega ponudnika ni oseba L.K., A.V. oz. A.Š.

Ker kader, ki ga v zahtevku za revizijo navaja vlagatelj, v ponudbi izbranega ponudnika ni naveden in izbrani ponudnik izpolnjevanje naročnikove zahteve iz poglavja III dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila izkazuje z drugim kadrom, Državna revizijska komisija navedbe vlagatelja, povezane z očitkom, da izbrani ponudnik zaradi sodelovanja z osebami L.K., A.V. oz. A.Š. izpostavljene zahteve ne izpolnjuje ter njegove, s tem povezane dokazne predloge, zavrača kot neutemeljene.

II. glede preprečevanja nasprotja interesov

Vlagatelj v zahtevku za revizijo navaja, da najverjetneje ni naključje, da je bilo javno naročilo oddano ponudniku, saj je povezan z naročnikom. Navaja, da je ustanovitelj izbranega ponudnika občina, v svetu zavoda naročnika pa je predstavnik uporabnikov oseba, zaposlena v navedeni občini. Vlagatelj izpostavlja 91. člen ZJN-3 in zatrjuje, da je bil kršen.

Naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo ne oporeka navedbam vlagatelja, da je navedena oseba član sveta zavoda naročnika in zaposlena na občini, v celoti pa zavrača očitke o kršitvi 91. člena ZJN-3. Pojasnjuje, da navedena oseba, glede na določbo 91. člena ZJN-3, ni vodila predmetnega postopka javnega naročanja, ni sodelovala pri pripravi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali njenih delov oz. ni na nobeni stopnji odločala v postopku javnega naročanja. Poudarja, da odločitve v vseh postopkih javnih naročil, na predlog imenovane komisije, sprejema direktor zavoda (s tem v zvezi izpostavlja sklep o začetku postopka oddaje predmetnega javnega naročila). Naročnik še pojasnjuje, da je bila navedena oseba v svet zavoda imenovana s sklepom Vlade Republike Slovenije kot predstavnik uporabnikov oz. zainteresirane javnosti in ne s strani občine. Naročnik v izkaz svojih navedb predlaga vpogled v več listinskih dokazov, za katere navaja, da jih bo Državni revizijski komisiji odstopil v skladu s 53. členom ZPVPJN.

Vlagatelj v opredelitvi do navedb naročnika navaja, da so položaji, ki jih je potrebno šteti za »neposredno ali posredno povezavo« z izbranim ponudnikom, taksativno naštetih v tretjem odstavku 91. člena ZJN-3, vendar pa je lahko neposredna ali posredna povezava iz drugega odstavka 91. člena ZJN-3 podana tudi v drugih primerih (s tem v zvezi izpostavlja odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-045/2023). Tudi, če naročnik ter njegovi sodelavci ali člani sveta zavoda niso povezani z izbranim ponudnikom v smislu tretjega odstavka 91. člena ZJN-3, to ne pomeni, da med njimi ni »neposredne ali posredne povezave« in da posledično ne obstoji nasprotje interesov. Presoditi je zato potrebno, ali ta povezava oz. zasebni, finančni ali ekonomski interes subjektov, na strani naročnika, vpliva na njihovo objektivnost in nepristranskost oz. ali lahko vzbudi dvom v njihovo objektivnost in nepristranskost. Četudi izpostavljena oseba pri samem postopku javnega naročanja ni neposredno sodelovala, je nesporno povezana tako z naročnikom kot z izbranim ponudnikom, kar (upoštevaje dejstvo, da je ponudba izbranega ponudnika nižja od razpoložljivih sredstev naročnika) vzbuja indic, da je bil izbrani ponudnik z zneskom razpoložljivih sredstev seznanjen in je svojo ponudbo temu znesku prilagodil.

Preprečevanje nasprotja interesov ZJN-3 ureja v 91. členu, ki v prvem odstavku določa, da mora naročnik zagotoviti učinkovito preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje nasprotij interesov pri izvajanju postopkov javnega naročanja, da se prepreči kakršno koli izkrivljanje konkurence in zagotovi enakopravna obravnava vseh gospodarskih subjektov. Nasprotje interesov glede na drugi odstavek 91. člena ZJN-3 obsega položaje, ko je oseba, ki vodi postopek javnega naročanja, ki sodeluje pri pripravi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali njenih delov ali ki na kateri koli stopnji odloča v postopku javnega naročanja, neposredno ali posredno povezana z izbranim ponudnikom na način, da lahko ta povezava oziroma njen zasebni, finančni ali ekonomski interes vpliva na objektivno in nepristransko opravljanje nalog v zvezi z javnim naročilom ali vzbuja dvom o njeni objektivnosti in nepristranskosti. Glede na tretji odstavek 91. člena ZJN-3 se šteje, da neposredna ali posredna povezava s ponudnikom obstaja, če je oseba v zakonski zvezi, zunajzakonski skupnosti, registrirani istospolni partnerski skupnosti, skupnem gospodinjstvu, krvnem sorodstvu v ravni vrsti, krvnem sorodstvu v stranski vrsti do vštetega tretjega kolena, sorodstvu po svaštvu do vštetega drugega kolena, posvojitelj, posvojenec, rejnik, rejnec, v zasebnem poslovnem ali delovnopravnem razmerju s ponudnikom, njegovim družbenikom z več kot pet odstotnim lastniškim deležem, zakonitim zastopnikom ali prokuristom. V vseh primerih, ko obstajajo neposredne ali posredne povezave navedenih oseb s ponudnikom, morajo te osebe v skladu s tretjim odstavkom 91. člena ZJN-3 takoj, ko je glede na okoliščine mogoče, vendar najpozneje pred oddajo javnega naročila, predstojnika oziroma naročnika, za katerega opravljajo dela oziroma na drug način sodelujejo v postopku javnega naročanja, o tem pisno obvestiti in ravnati v skladu z njegovimi navodili, predstojnik naročnika pa mora zagotoviti, da se naloge opravijo zakonito in nepristransko.

Iz navedenih določb ZJN-3 izhaja, da je preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje nasprotja interesov dolžnost naročnika in da se s tem zagotavlja enakopravna obravnava ponudnikov in preprečuje izkrivljanje konkurence, kar je tudi temeljni princip in namen postopkov javnega naročanja. Naročnik mora zagotoviti, da z opisanimi ravnanji, določenimi v 91. členu ZJN-3 pridobi vse relevantne podatke o posrednih ali neposrednih povezavah med osebami, ki vodijo postopek oz. sodelujejo pri pripravi razpisne dokumentacije in izbranimi ponudniki ali z njimi povezanimi osebami. Če pri tem ugotovi, da obstajajo povezave, ki bi lahko pripeljale do nasprotja interesov, je dolžan preveriti, ali so glede na konkretne okoliščine povezave takšne, da bi lahko pripeljale do neenakopravne obravnave in izkrivljanja konkurence, pri čemer mora izvesti vse možne ukrepe, da do tega ne bi prišlo.

Kot je Državna revizijska komisija v obrazložitvi tega sklepa že pojasnila, je na vlagatelju, da v zahtevku za revizijo konkretizirano zatrjuje kršitev, ki naj bi jo v postopku oddaje javnega naročila domnevno storil naročnik, in da posledično jasno, določno in konkretizirano navede vsa dejstva,

ki kažejo na nezakonitost naročnikovega ravnanja, in predlaga dokaze, s katerimi se ta dejstva dokazujejo (trditveno-dokazno breme; drugi odstavek 15. člena ZPVPJN ter 7. in 212. člen ZPP, v povezavi s 13. členom ZPVPJN).

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da je izbrani ponudnik preko svoje ustanoviteljice, občine, povezan z naročnikom na način, da je oseba, zaposlena v občini, hkrati članica sveta zavoda naročnika. S tem v zvezi v zahtevku za revizijo izpostavlja dvom, ali je bilo predmetno javno naročilo oddano izbranemu ponudniku zaradi te povezave (izpostavlja, da navedeno »najverjetneje ni naključje«). Vendar pa vlagatelj ne zatrjuje (in ne dokazuje), da gre za osebo iz drugega odstavka 91. člena ZJN-3 (tj. osebo, ki vodi postopek javnega naročanja, ki sodeluje pri pripravi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali njenih delov ali ki na kateri koli stopnji odloča v postopku javnega naročanja), ki bi bila z izbranim ponudnikom povezana na način iz drugega ali tretjega odstavka 91. člena ZJN-3, zaradi česar bi bilo potrebno postopanje naročnika po 91. členu ZJN-3. S tako podanimi navedbami vlagatelj v obravnavanem delu zahtevanemu trditvenemu bremenu ni zadostil, saj ni navedel ter konkretiziral (nenazadnje pa tudi ne dokazal) pravno relevantnih dejstev, na podlagi katerih bi bilo mogoče sprejeti zaključek o morebitni naročnikovi kršitvi 91. člena ZJN-3 glede preprečevanja nasprotja interesov. V posledici navedenega se za brezpredmetne izkažejo tudi s tem povezane navedbe (in predlagani dokazi) naročnika, zato se Državna revizijska komisija do njih ni opredeljevala.

III. glede obrazložitve ocene ponudbe vlagatelja

Vlagatelj v zahtevku za revizijo navaja, da naročnik izpodbijane odločitve v delu, ki se nanaša na ugotovitev naročnika o nedopustnosti njegove ponudbe iz razloga preseganja zagotovljenih sredstev, ni obrazložil skladno z določbami ZJN-3, zaradi česar mu ni bila dana možnost uveljavljanja pravnega varstva na učinkovit način.

Upošteva, da vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni izkazal naročnikovih kršitev, ko je ponudbo izbranega ponudnika, ki se je glede na merilo za oddajo javnega naročila uvrstila na prvo mesto, označil za dopustno in izbranemu ponudniku oddal zadevno javno naročilo, Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelju zaradi domnevnih naročnikovih kršitev pri pripravi obrazložitve izpodbijane odločitve v delu, ki se nanaša na razlog za nedopustnost vlagateljeve ponudbe, ne more (več) nastati škoda, kot eden izmed elementov za priznanje aktivne legitimacije iz prve alineje prvega odstavka 14. člena ZPVPJN. Tudi, če bi se namreč v postopku pravnega varstva njegove navedbe v zvezi s pripravo obrazložitve izpodbijane odločitve izkazale za utemeljene, vlagatelj, ob upoštevanju, da se je dopustna ponudba izbranega ponudnika glede na merilo za oddajo javnega naročila uvrstila pred vlagateljevo ponudbo, dejansko nima nobenih možnosti, da bi bil v predmetnem postopku oddaje javnega naročila izbran kot najugodnejši ponudnik in da bi mu bilo predmetno javno naročilo dodeljeno v izvedbo. Upoštevajoč navedeno Državna revizijska komisija izpostavljenih navedb vlagatelja vsebinsko ni obravnavala.

IV. sklepno

V zaključku Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj ni uspel izkazati, da je naročnik pri sprejemu izpodbijane odločitve ravnal v nasprotju z določbami dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali določbami ZJN-3, zato je, na podlagi prve alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN, zahtevek za revizijo vlagatelja kot neutemeljenega zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj je v zahtevku za revizijo uveljavljal povrnitev stroškov pravnega varstva.

Ker je povrnitev stroškov odvisna od utemeljenosti zahtevka za revizijo, vlagatelj pa z zahtevkom za revizijo ni uspel, je Državna revizijska komisija, upoštevajoč tretji odstavek 70. člena ZPVPJN, njegovo zahtevo za povrnitev stroškov pravnega varstva zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper to odločitev upravni spor ni dovoljen.

Predsednica senata:
mag. Zlata Jerman,
članica Državne revizijske komisije

Vročiti:

- naročnik,
- vlagatelj,
- izbrani ponudnik,
- RS MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.